

OSVĚTIM

Ročníková práce

Šimon Kučera

Školní rok:	2024/2025
Autor:	Šimon Kučera, IX.A.
Konzultant:	Mgr. Renata Kulíšková

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem ročníkovou práci zpracoval samostatně a použil jen prameny uvedené v seznamu literatury.

Ve sloupě dne 26.5. 2025

Šimon Kučera

Poděkování

Tímto bych chtěl poděkovat mojí konzultantce Mgr. Renatě Kulíškové za užitečné rady a skvělou pomoc při tvorbě mé ročníkové práce.

Obsah

1. Úvod.....	5
2.Koncentrační a vyhlazovací tábory (obecně).....	6
2.1 Historie táborů.....	6
2.2 Podmínky v táborech.....	7
3. Komplex Osvětim.....	10
4. Auschwitz I.....	10
4.1. Historie Auschwitz I.....	10
4.2. Podoba tábora Auschwitz I.....	11
5. Auschwitz II.-Birkenau.....	13
5.1. Historie Auschwitz II.-Birkenau.....	13
5.2 Podoba tábora Auschwitz II.-Birkenau.....	13
6. Auschwitz III.-Monowitz.....	14
6.2 Auschwitz III.-Monowitz podoba.....	15
6.3 Den vězně v Auschwitz III.-Monowitz.....	15
7.Auschwitz I. a Auschwitz II. v současnosti.....	16
7.1 Pamětní akce.....	16
8. Závěr.....	17
9. Resumé.....	18
10. Zdroje.....	19
10.1 Obrázky.....	19

1. Úvod

Dlouho jsem se rozmýšlel nad tím, jaké téma na ročníkovou práci si vybrat. Potom jsem dospěl k tomu, že zrovna koncentrační tábory, konkrétně Osvětim, je téma, které je obecně známé a zajímavé, jelikož druhá světová válka je neodmyslitelně spojena s koncentračními tábory, ve kterých se odehrávaly nejhorší noční můry.

Obr. 1 Já v Auschwitz II. v roce 2023

Obr. 2 Já v Auschwitz II. v roce 2025

2. Koncentrační a vyhlazovací tábory (obecně)

Koncentrační tábor nejsou vůbec prvotním nápadem nacistů. První koncentrační tábory byly již v letech 1899-1902 zřízeny Brity během búrské války v Jihoafrické republice. Tyto tábory nebyly zdaleka tak zvrácené a sadistické jako ty nacistické, ale inspirativní byly. Potom následovaly další jako např. španělské, během kolonizace Kuby, a sovětské gulagy, což jsou pracovní a trestní tábory pro politické vězně. Nacistické koncentrační tábory jsou místa, ve kterých nacisté zadržovali a vyvražďovali lidi kvůli např. jejich rase, náboženství, duševnímu či tělesnému postihu člověka, homosexualitě, politickému odporu, a to bez řádného soudu nebo jiného právního důvodu.

2.1 Historie táborů

1. Přednacistické období

Období před nástupem nacistického režimu v Německu.

Všechny “koncentrační” tábory před režimem, kterými se nacisté inspirovali, byly britské tábory za dob búrské války, španělské při kolonizaci Kuby a gulagy SSS.

2. Nástup nacismu v Německu

V tomto období začaly vznikat první nacistické tábory v Německu. První tábor v Dachau byl zřízen 22. 3. 1933, po prvních dvou měsících vlády Adolfa Hitlera. Tábor byl zprvu určen pro politické odpůrce, takže pro komunisty a sociální demokraty. Následovaly další tábory jako Sachsenhausen a Buchenwald. Dne 15.9.

Obr. 3 tábor Dachau zezhora

1935 byly uzákoněny Norimberské zákony, takže do táborů nacisté začali posílat i romy, homosexuály, svědky Jehovovy a také židy. Po připojení Rakouska k Německu bylo do Dachau, Buchenwaldu a Sachsenhausenu deportováno mnoho židů. Velké zatýkání židů probíhalo také po křišťálové

noci. Během této noci bylo deportováno asi 30 000 židů do koncentračních táborů.

3. **Druhá světová válka**

Po vypuknutí války se systém koncentračních táborů masivně rozrostl a byly do nich deportovány statisíce romů, židů, homosexuálů atd.. V roce 1941 bylo nutné rozšířit systém táborů z důvodu velkého množství vězňů, a tak se začaly stavět vyhlazovací tábory. První vyhlazovací tábor, který nacisté vybudovali, byl tábor Chelmno. Tento tábor byl založen v prosinci 1941. Ze začátku zde nacisté zabíjeli vězně v nákladních autech vpouštěním jedovatého plynu.

Jako další vyhlazovací tábor postavený v roce 1941 byl Majdanek. V roce 1942 byly postaveny některé vyhlazovací tábory v již existujících táborových komplexech, jako je např. Auschwitz–Birkenau (Osvětim-Březinka). Mezi další vyhlazovací tábory postavené tohoto roku patří např. Treblinka a v Belžci. Od tohoto roku sloužily ghetta (např. Terezín) jako přestupní stanice na cestě do vyhlazovacích táborů v Polsku.

4. **Konec války**

Na konci války začalo nejkrvavější období z důvodu postupného osvobození území Američany a SSSR. Nacisté chtěli ještě stihnout zabít co nejvíce vězňů a zničit co nejvíce důkazů. Nacisté ale zjistili, že nestihnou zabít tolik vězňů, a tak začaly pochody smrti z Polska do německých koncentračních táborů. Na pochodech smrti vězni museli jít pěšky, často v zimě a v extrémních podmínkách. Odhaduje se, že jenom na pochodech smrti zahynulo něco kolem 250 000 vězňů. Poslední koncentrační tábor, který byl osvobozen 5. 5. 1945, je Mauthausen v Rakousku.

2.2 Podmínky v táborech

Podmínky v koncentračních táborech byly rozlišovány podle typu táborů. Nacistické tábory byly koncentrační, vyhlazovací, pracovní, pobočné, pracovní-výchovné, ghetta, pro válečné zajatce a civilní pracovníky. Každý tábor sloužil k něčemu jinému. Koncentrační tábory byly na věznění a zastrašení, příkladem je tábor

Dachau. Vyhlazovací na masové vraždění, příkladem je Auschwitz II.-Birkenau. Pracovní na levnou pracovní sílu, příkladem je Auschwitz III.-Monowitz. A ghetta, která sloužila k izolaci a vykořisťování deportovaných vězňů, příkladem je Terezín. Tyto čtyři typy táborů byly nejrozsáhlejší a pro moji ročníkovou práci nejdůležitější.

V koncentračních táborech byli vězni nuceni k tvrdé práci od rána do večera bez rozdílu a bez výjimek na postižení, věk či nemoc. Ten, kdo nestačil, byl často zbit nebo zabit. Vězni pracovali např. v továrnách, kamenolomech a na stavbách. Ve vyhlazovacích a koncentračních táborech byly opravdu špatné životní podmínky.

Bydlení

Vězni žili v přeplněných obydlích typu dřevěných malých stájí až po domy z cihel. V těchto přeplněných domcích vězni často spali na slámě na zemi, na pytích naplněných slámou a na palandách také se slámou jako matrací. Palandy měly na délku 180 cm až 200 cm a na šířku 60 cm až 80 cm. Palanda měla na výšku tři úrovně, dvě dřevěné nahoře a spodní na podlaze. Tyto tři patra měřily dohromady 150 cm až 180 cm. Na každém patře spalo 3 až 5 lidí, ale když do tábora přijelo víc lidí, než byla kapacita, tak na jedné palandě mohlo být až osm lidí.

Obr. 4 palandy v Auschwitz II.-Birkenau

Hygiena

V táborech nebyla téměř žádná hygiena. Hlavně to byl nedostatek pitné vody a na mytí měli jenom vodu studenou. Mnoho onemocnění bylo způsobeno společnými latrinami. Tyto "záchody" byly často jenom betonové žlaby a díry v zemi. V táborech také nebyly žádné hygienické potřeby. Všude zde bylo mnoho parazitů jako např. blechy a vši, které přenášely skvrnitý tyfus a další nemoci. Z důvodu vši, které přenášely tyto nemoci, se vězňům začaly holit vlasy. Obydlí, ve kterých žili, byla špinavá a vlhká. V táborech bylo také

Obr. 5 latriny v Auschwitz II.-Birkenau

rozšířeno hodně nemocí, nejčastější jsou např. tyfus, tuberkulóza, úplavice a záněty plic.

Vězni dostávali minimální a výživově nedostatečný příjem jídla, který nestačil na delší dobu, a díky kterému v táborech byl hlad a vězni zde často umírali na vyhladovění. V táborech bylo málo lékařské péče, byl nedostatek léků a sterilního prostředí. Často byli vězni zneužívání k nelidským a sadistickým pokusům.

Zacházení s vězni

Dozorci a tzv. kapo (dozorce vybraný z řad vězňů) vězně často bili, mučili nebo zabíjeli za maličkosti i bez důvodu. Většina dozorců viděla vězně jako podlidi a jako někoho s kým se může zacházet jako s kusem hadru, a proto byly tresty často opravdu kruté. Dozorců, kteří měli slitování a projevíli soucit, bylo opravdu málo, protože buď byli potrestáni oni sami, anebo zabiti.

Transport

Byl to velice promyšlený, ale i krutý plán, jak přesunout větší skupiny lidí z celé Evropy do vyhlazovacích, koncentračních a pracovních táborů. Tábory a ghetta byly promyšleně propojené mezi sebou, aby nacisté mohli převážet vězně v dobytčích vagonech bez vody, jídla, hygienických potřeb a bez možnosti se posadit nebo si lehnout. Vězni byli častokrát převezeni z různých táborů do dalších, ale většinou všechny vagony končily v táborech vyhlazovacích. Z důvodu, že cesta mohla trvat i několik dní v těchto podmínkách, mnozí lidé umírali už během transportu.

3. Komplex Osvětim

Německy Auschwitz I., Auschwitz II.-Birkenau a Auschwitz III.-Monowitz, jsou tři tábory, které patří do jednoho komplexu, který je nazývaný Auschwitz neboli Osvětim. Každý z těchto táborů sloužil k něčemu jinému. Kromě těchto tří hlavních táborů sem patřila i řada pobočných táborů. Tyto pobočné tábory měly z počátku za úkol ekonomicky zabezpečit hlavní tři tábory, ale potom také maximálně využít levné pracovní síly.

Obr. 6 komplex Auschwitz z horního pohledu

4. Auschwitz I.

Auschwitz I. je koncentrační tábor, vytvořený z dělostřeleckých kasáren ve městě Osvětim v Polsku. Byl založený na rozkaz Heinricha Himmlera 27.4. 1940. Tento tábor byl první a hlavní ze tří dalších táborů celého komplexu Auschwitz. Původně byl určen pro polské válečné zajatce.

Obr. 7 brána při vstupu do Auschwitz I.

4.1. Historie Auschwitz I.

Od 29. 4. 1940 byl post velitele tábora svěřen Rudolfu Hössovi. 4.5. byl oficiálně jmenován velitelem. První transport se třiceti kriminálními vězni přijel 20.5. 1940. Vězni byli označeni čísly 1-30 a stali se prvními funkcionáři ve vězeňské

samosprávě, která udržovala dohled nad vězni v táboře. Ve stejný den přijelo i patnáct členů SS, kteří se stali dozorcí. První vězni přivezení do tábora Auschwitz I. byli přivezeni v červnu 1940. Vlak, který přivezl první vězně do tábora, byl osobní a přivezl 728 Poláků z věznice v Tarnówě. Tito vězni pak byli využíváni k otrocké práci. Následně na transport 728 nových vězňů byla posádka SS posílena o 100 příslušníků. Než byly pro vězně připraveny prostory tábora, museli být umístěni do původní budovy polského tabákového monopolu nedaleko tábora. Na nádvoří této budovy se konal první nástup v historii tohoto tábora. Původně jedno a dvouposchoďové budovy z cihel se musely přestavět tak, aby mohly poskytnout dostatečnou kapacitu pro velké množství vězňů. K jednoposchoďovým stavbám se muselo přistavět jedno patro. Byly postaveny i nové budovy a použity byly i budovy zabrané vystěhovaným Polákům. Budovy, které byly obydleny vězni, byly označovány jako bloky. Druhý transport se 313 osobami přijel do tábora 20. 6. 1940 a vězni z tohoto transportu byli už ubytováni v táboře konkrétně v bloku číslo 2. Většina vězňů z prvních transportů byla využita na rozšíření a výstavbu tábora.

4.2. Podoba tábora Auschwitz I.

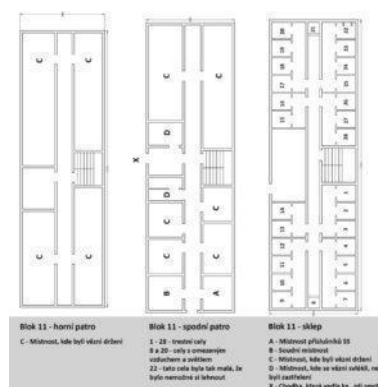
Bloky

Tábor tvoří 28 cihlových domů a kolem nich je vybudovaný ostnatý drát se zavedenou elektřinou uvnitř. Domy byly přezdívány jako „bloky“. Každý blok sloužil k něčemu jinému, např. blok 1-10 ubytování vězňů, blok 11 byl „blok smrti“, 12-14 ubytování pro vězně a administrativa, 15-17 administrativa a kanceláře SS, 18-20 ubytování pro vězně a administrativa, 21-24 „nemocniční“ bloky pro vězně, 26-27 ubytování pro vězně a 28 interní „nemocniční“ oddělení.

Blok 11 „blok smrti“

Blok 11 byl zřízen již v úplných počátcích tábora, tudíž mezi lety 1940 a 1941.

Tento blok sloužil po celý čas tábora jako táborové vězení. Budova měla tři patra, úplně horní patro prvně sloužilo jako ústav hygieny, místnost na zadržování vězňů a potom jako sál pro pokusné pacienty. Spodní patro sloužilo na více funkcí jako místnost pro příslušníky SS, soudní místnost, místnost na

Obr. 8 půdorys pater bloku 11.

zadržování vězňů a umývárny. Ve sklepě ale začíná ta nejhorší část tohoto domu. Zde se nachází 28 malých cel s různými funkcemi. Nacházeli se zde cely jako hladomorny, cely s omezeným přístupem vzduchu a světla, místnost se třemi celami, ve kterých se musel nebo museli natlačit jeden až čtyři vězni na sebe a stát tam bez možnosti si sednout nebo lehnout po dobu dne nebo až několika dnů. V těchto malých celách byl také omezený přístup vzduchu (téměř žádný), nebylo zde žádné světlo a jídlo ani voda. V těchto celách vězni čekali už jen na úplné zbláznění nebo smrt. Normálně odsouzení vězni se před popravou museli svléct v umývárkách a potom vyjít ven před popravni zeď, kde byly bez milosti zastřeleni do zátylku, a to před zraky ostatních vězňů jako výstraha.

Ubytování vězňů

Vězni spali na již zmíněných dřevěných palandách v chladu a mrazu, jelikož často netěsnila okna. Do jednoho bloku se dokázalo nacpat až 700 vězňů. Umývárny a latríny byly na chodbě a vězni je měli umožněno navštívit jen v určitém čase. V umýárně bylo pár umyvadel pro desítky až stovky lidí. Toalety byly společné cementové žlaby. Mýdlo bylo vzácné, ručníků bylo málo a oblečení se nepralo.

Stravování přes den

Ráno v 5:00 až 6:00 "káva" nebo náhražkový čaj. V poledne nebo odpoledne byla řídká polévka nejčastěji z tuřínu ale někdy taky ze zelí, brambor nebo rebarbory, většinou bez masa jen voda s pár kousky zeleniny nebo moučné jíšky. Čas na jídlo byl asi 10-15 minut a byl pod dohledem vojáků. Večer po návratu z práce následoval kousek chleba, často tvrdý nebo plesnivý, k tomu někdy 10-30 g margarínu nebo 10 g náhražkové marmelády, vzácně i plátek sýru nebo plátek klobásy. Potraviny byly často zkažené, plesnivé a obsahovaly špínu.

Obr. 9 Popravni zeď bloku 11.

Obr. 10 Umyvadla v Auschwitz I.

5. Auschwitz II.-Birkenau

Tento tábor byl vybudován jako druhý a byl největší z celého komplexu Auschwitz. Jeho cílem bylo vyhlazování lidí s jiným náboženstvím než křesťanstvím, lidí jiné rasy nebo jiného politického názoru. Do tohoto tábora byly voženy hlavně židé.

Obr. 11 Hlavní brána do Auschwitz II.-Birkenau

5.1. Historie Auschwitz II.-Birkenau

Výstavba tábora začala v říjnu 1941 nejspíš na rozkaz Heinricha Himmlera. Tento tábor měl prvně sloužit jako místo pro 125 000 válečných zajatců. Teď už ale víme, že tuto funkci nahradilo vyhlazování lidí ze všech nacisty obsazených území. První transport dorazil do tábora 26.3. 1942, bylo v něm 999 žen od 16 do 30 let. Ženy byly umístěny do nedostatečně dostavěné části, která je nalevo od hlavní brány tábora. Tábor se postupně rozšiřoval. V případě vítězství ve válce měl být ještě mnohonásobně větší. Tábor byl osvobozen 27.1. 1945.

5.2 Podoba tábora Auschwitz II.-Birkenau

Hlavní bránou vedou dlouhou cestou koleje až skoro k plynovým komorám. Po pravé a levé straně cesty jsou dva příkopy, přes které vedou mosty. Na levé straně byla sekce jednopatrových zděných baráků a na pravé straně sekce s

Obr. 12 Cihelné baráky v Auschwitz II.-Birkenau

Obr. 13 Dřevěné baráky v Auschwitz II.-Birkenau

[illegible]

6. Auschwitz III.-Monowitz

DER IG-FARBEN - INDUSTRIEKOMPLEX "BUNA" MONOWITZ - 1944
MIT UMLIEGENDEM KRIESGEFANGENIS-, ARBEITS- UND KONZENTRATIONSLAGER

The map shows the industrial complex of IG Farben in Monowitz, 1944. It includes the surrounding area with various landmarks and infrastructure. A legend at the bottom identifies key locations and features:

- 1. LAGER "LÖWENBERG" (Lagerplatz)
- 2. LAGER "KRIEGSGEFANGENEN" (Lagerplatz)
- 3. LAGER "ARBEITER" (Lagerplatz)
- 4. LAGER "KONZENTRATIONSLAGER" (Lagerplatz)
- 5. LAGER "KRIEGSGEFANGENEN" (Lagerplatz)
- 6. LAGER "ARBEITER" (Lagerplatz)
- 7. LAGER "KONZENTRATIONSLAGER" (Lagerplatz)
- 8. LAGER "KRIEGSGEFANGENEN" (Lagerplatz)
- 9. LAGER "ARBEITER" (Lagerplatz)
- 10. LAGER "KONZENTRATIONSLAGER" (Lagerplatz)
- 11. LAGER "KRIEGSGEFANGENEN" (Lagerplatz)
- 12. LAGER "ARBEITER" (Lagerplatz)
- 13. LAGER "KONZENTRATIONSLAGER" (Lagerplatz)
- 14. LAGER "KRIEGSGEFANGENEN" (Lagerplatz)
- 15. LAGER "ARBEITER" (Lagerplatz)
- 16. LAGER "KONZENTRATIONSLAGER" (Lagerplatz)
- 17. LAGER "KRIEGSGEFANGENEN" (Lagerplatz)
- 18. LAGER "ARBEITER" (Lagerplatz)
- 19. LAGER "KONZENTRATIONSLAGER" (Lagerplatz)
- 20. LAGER "KRIEGSGEFANGENEN" (Lagerplatz)
- 21. LAGER "ARBEITER" (Lagerplatz)
- 22. LAGER "KONZENTRATIONSLAGER" (Lagerplatz)
- 23. LAGER "KRIEGSGEFANGENEN" (Lagerplatz)
- 24. LAGER "ARBEITER" (Lagerplatz)
- 25. LAGER "KONZENTRATIONSLAGER" (Lagerplatz)
- 26. LAGER "KRIEGSGEFANGENEN" (Lagerplatz)
- 27. LAGER "ARBEITER" (Lagerplatz)
- 28. LAGER "KONZENTRATIONSLAGER" (Lagerplatz)
- 29. LAGER "KRIEGSGEFANGENEN" (Lagerplatz)
- 30. LAGER "ARBEITER" (Lagerplatz)
- 31. LAGER "KONZENTRATIONSLAGER" (Lagerplatz)
- 32. LAGER "KRIEGSGEFANGENEN" (Lagerplatz)
- 33. LAGER "ARBEITER" (Lagerplatz)
- 34. LAGER "KONZENTRATIONSLAGER" (Lagerplatz)
- 35. LAGER "KRIEGSGEFANGENEN" (Lagerplatz)
- 36. LAGER "ARBEITER" (Lagerplatz)
- 37. LAGER "KONZENTRATIONSLAGER" (Lagerplatz)
- 38. LAGER "KRIEGSGEFANGENEN" (Lagerplatz)
- 39. LAGER "ARBEITER" (Lagerplatz)
- 40. LAGER "KONZENTRATIONSLAGER" (Lagerplatz)
- 41. LAGER "KRIEGSGEFANGENEN" (Lagerplatz)
- 42. LAGER "ARBEITER" (Lagerplatz)
- 43. LAGER "KONZENTRATIONSLAGER" (Lagerplatz)
- 44. LAGER "KRIEGSGEFANGENEN" (Lagerplatz)
- 45. LAGER "ARBEITER" (Lagerplatz)
- 46. LAGER "KONZENTRATIONSLAGER" (Lagerplatz)
- 47. LAGER "KRIEGSGEFANGENEN" (Lagerplatz)
- 48. LAGER "ARBEITER" (Lagerplatz)
- 49. LAGER "KONZENTRATIONSLAGER" (Lagerplatz)
- 50. LAGER "KRIEGSGEFANGENEN" (Lagerplatz)
- 51. LAGER "ARBEITER" (Lagerplatz)
- 52. LAGER "KONZENTRATIONSLAGER" (Lagerplatz)
- 53. LAGER "KRIEGSGEFANGENEN" (Lagerplatz)
- 54. LAGER "ARBEITER" (Lagerplatz)
- 55. LAGER "KONZENTRATIONSLAGER" (Lagerplatz)
- 56. LAGER "KRIEGSGEFANGENEN" (Lagerplatz)
- 57. LAGER "ARBEITER" (Lagerplatz)
- 58. LAGER "KONZENTRATIONSLAGER" (Lagerplatz)
- 59. LAGER "KRIEGSGEFANGENEN" (Lagerplatz)
- 60. LAGER "ARBEITER" (Lagerplatz)
- 61. LAGER "KONZENTRATIONSLAGER" (Lagerplatz)
- 62. LAGER "KRIEGSGEFANGENEN" (Lagerplatz)
- 63. LAGER "ARBEITER" (Lagerplatz)
- 64. LAGER "KONZENTRATIONSLAGER" (Lagerplatz)
- 65. LAGER "KRIEGSGEFANGENEN" (Lagerplatz)
- 66. LAGER "ARBEITER" (Lagerplatz)
- 67. LAGER "KONZENTRATIONSLAGER" (Lagerplatz)
- 68. LAGER "KRIEGSGEFANGENEN" (Lagerplatz)
- 69. LAGER "ARBEITER" (Lagerplatz)
- 70. LAGER "KONZENTRATIONSLAGER" (Lagerplatz)
- 71. LAGER "KRIEGSGEFANGENEN" (Lagerplatz)
- 72. LAGER "ARBEITER" (Lagerplatz)
- 73. LAGER "KONZENTRATIONSLAGER" (Lagerplatz)
- 74. LAGER "KRIEGSGEFANGENEN" (Lagerplatz)
- 75. LAGER "ARBEITER" (Lagerplatz)
- 76. LAGER "KONZENTRATIONSLAGER" (Lagerplatz)
- 77. LAGER "KRIEGSGEFANGENEN" (Lagerplatz)
- 78. LAGER "ARBEITER" (Lagerplatz)
- 79. LAGER "KONZENTRATIONSLAGER" (Lagerplatz)
- 80. LAGER "KRIEGSGEFANGENEN" (Lagerplatz)
- 81. LAGER "ARBEITER" (Lagerplatz)
- 82. LAGER "KONZENTRATIONSLAGER" (Lagerplatz)
- 83. LAGER "KRIEGSGEFANGENEN" (Lagerplatz)
- 84. LAGER "ARBEITER" (Lagerplatz)
- 85. LAGER "KONZENTRATIONSLAGER" (Lagerplatz)
- 86. LAGER "KRIEGSGEFANGENEN" (Lagerplatz)
- 87. LAGER "ARBEITER" (Lagerplatz)
- 88. LAGER "KONZENTRATIONSLAGER" (Lagerplatz)
- 89. LAGER "KRIEGSGEFANGENEN" (Lagerplatz)
- 90. LAGER "ARBEITER" (Lagerplatz)
- 91. LAGER "KONZENTRATIONSLAGER" (Lagerplatz)
- 92. LAGER "KRIEGSGEFANGENEN" (Lagerplatz)
- 93. LAGER "ARBEITER" (Lagerplatz)
- 94. LAGER "KONZENTRATIONSLAGER" (Lagerplatz)
- 95. LAGER "KRIEGSGEFANGENEN" (Lagerplatz)
- 96. LAGER "ARBEITER" (Lagerplatz)
- 97. LAGER "KONZENTRATIONSLAGER" (Lagerplatz)
- 98. LAGER "KRIEGSGEFANGENEN" (Lagerplatz)
- 99. LAGER "ARBEITER" (Lagerplatz)
- 100. LAGER "KONZENTRATIONSLAGER" (Lagerplatz)

14

6.1 Auschwitz III.-Monowitz historie

IG Farben chtěla postavit továrnu na výrobu syntetického kaučuku a kapalných paliv, již v prosinci 1940. Potom hledali správné strategické místo, které by splňovalo požadavky pro zbudování takhle velké továrny. Osvětim se svými již vybudovanými koncentračními tábory a levnou pracovní silou jim přišla jako správné místo, kde zrealizovat své plány. Stavba tábora započala v polovině roku 1942 na rozkaz představitelů koncernu IG Farben. Když v Březince vypukla epidemie tyfu, představitelé IG Farben se obávali, že ztratí personál, tak z budov pro civilisty udělali samostatný tábor pro vězně, a ten byl pojmenován Monowitz. Oficiálně byl tábor otevřen 28.10. 1942. V říjnu 1943 se rozhodlo, že se z tábora Monowitz stane třetí hlavní tábor komplexu Auschwitz. Velitelem tábora se stal SS Hauptsturmführer Heinrich Schwartz. Velel mu od listopadu 1943 až do opuštění tábora.

6.2 Auschwitz III.-Monowitz podoba

Tábor Monowitz měl typickou podobu nacistického koncentračního tábora, ale byl specificky navržen pro velké kapacity nasazených vězňů. Tábor byl jako každý jiný obehnán ostnatými dráty a strážnými věžemi. Uvnitř bylo asi 30 dřevěných a cihlových baráků. Co se týče hygieny, ta tu byla stejně špatná, jako ve dvou předešlých táborech. Málo umývárén a latrín.

Obr. 16 Auschwitz III.-Monowitz seshora

6.3 Den vězně v Auschwitz III.-Monowitz

Den vězně v táboře byl vyčerpávající a nelidský. V pět ráno budíček. Potom bylo nějaké ranní jídlo jako např. černá káva nebo slabý odvar. Vězni byli prakticky neustále hladoví. V šest následoval nástup a sčítání vězňů. Nástup mohl trvat i hodiny, když počet nesouhlasil. Po nástupu vězni odcházeli do továrny vzdálené 5 km, kde byli po dobu 10 až 12 hodin. Za každou chybu se platilo bitím nebo smrtí. V pracovní době měli vězni krátkou přestávku na sněžení vodové polévky z levné zeleniny. V šest byl návrat do tábora. Potom následoval nástup a večeře, například malý kousek chleba. V devět hodin spánek. A takhle každý den až do úplného vyčerpání.

7.Auschwitz I. a Auschwitz II. v současnosti

Auschwitz I.

Z Auschwitz I. se stalo muzeum, kde se ukazují podmínky, ve kterých vězni museli přežívat. V tomto muzeu se nacházejí renovované budovy a strážní věže, které přežily 2. světovou válku. Jsou zde i vystavené některé věci, které byly zabaveny vězňům jako např. kufry, boty a ortézy, které v táborech zanechali nacisté, když opouštěli tábory před příchodem Rudé armády. Muzeum je otevřené během celého roku sedm dní v týdnu.

Auschwitz II.-Birkenau

Byl rozsáhlým vyhlazovacím táborem, a tak slouží jako připomínka a památník hrůz, které se na tomto místě staly, a obětí holokaustu. Tábor je pořád ve stádiu oprav. V táboře je zachovalá kolejnice a základy domů, na kterých jsou přistavovány adaptace baráků z minulosti. Bohužel už ale v táboře nenajdete žádné plynové komory a krematoria, protože je nacisté před odchodem všechny nechali vybuchnout. Ročně toto místo navštíví přes 2 miliony lidí z celého světa. Od roku 1979 je tábor Auschwitz-Birkenau na seznamu UNESCO.

Auschwitz III.-Monowitz

V současné době už hmotné památky po táboru nemáme a v místech kde byla továrna IG Farben, již stojí průmyslový komplex firmy Synthos S.A.

7.1 Pamětní akce

Mezinárodní den památky obětí holokaustu

Tato nejdůležitější pamětní akce se koná vždy 27.1., kdy v roce 1945 osvobodila Rudá armáda komplex Auschwitz. Celé akce se účastní přeživší tábora, političtí představitelé z Polska, Izraele, Německa a dalších zemí a také mezinárodní organizace jako OSN nebo UNESCO. Akce probíhá na místě bývalého tábora Auschwitz II.-Birkenau. Bývá zde tichá vzpomínka, zapalování svíček, projevy a modlitby.

Náboženské obřady

Tyto akce jsou pořádány malými skupinami z různých zemí. Konají se u památníku. Konají se zde židovské modlitby a čtení obětí nebo křesťanské mše a ekumenické obřady.

8. Závěr

Touto ročníkovou prací jsem sebe a myslím si, že i vás, utvrdil v tom, jak sadistické a zvrácené nacistické tábory byly. Mojí ročníkovou prací jsem vám chtěl hlavně představit a ukázat špatné zacházení nacistů k vězňům, kteří často za nic nemohli a nic zlého neudělali nebo alespoň ne nic tak špatného, aby skončili na takovém místě. Dalším cílem této práce bylo vám představit v jakých životních podmínkách vězni museli přežívat a jak to v největším koncentračním táborovém komplexu vypadalo.

9. Résumé

In this final work I found out that the camps were really sadistic and perverse. I wanted to introduce to you how bad the behaviour of Nazis was to the prisoners that didn't do anything bad or anything that bad to be at this place. The other aim of this work was to show you in which living conditions prisoners had to survive and how it looked like in the biggest concentration camp.

10. Zdroje

- <https://www.holocaust.cz/dejiny/koncentracni-tabory-a-ghetta/koncentracni-tabory/osvetim/>
- https://cs.wikipedia.org/wiki/Koncentra%C4%8Dn%C3%AD_t%C3%A1bor_Auschwitz_I
- https://cs.wikipedia.org/wiki/Koncentra%C4%8Dn%C3%AD_t%C3%A1bor
- <https://www.zwangsarbeit-archiv.de/cs/index.html>
- <https://osvetim-auschwitz.estranky.cz/clanky/auschwitz-i.html>
- https://cs.wikipedia.org/wiki/Auschwitz_III_%E2%80%93_Monowitz
- <https://osvetim-auschwitz.estranky.cz/clanky/auschwitz-iii---monowice.html>

10.1 Obrázky

- Obr. 1- vlastní fotka
- Obr. 2- vlastní fotka
- Obr.3-<https://www.dotyk.cz/galerie-nacista-ramsauer-provadel-krute-pokusy-na-veznich-po-valce-je-vyuzil-v-praxi/?photo=1>
- Obr.4- vlastní fotka
- Obr.5- vlastní fotka
- Obr.6-https://stretech.fs.cvut.cz/2016/sbornik_2016/a-CD-stretech2016/Hradeck-lehk%C3%A1-%20Koncentra%C4%8Dn%C3%AD%20t%C3%A1bor%20Osuv%C4%9Btim.pdf
- Obr.7- vlastní fotka
- Obr.8- <https://auschwitz.ssps.cz/blok-11-cs/#gallery-0dcb052-18>
- Obr.9- vlastní fotka
- Obr.10- vlastní fotka
- Obr.11- vlastní fotka
- Obr.12- vlastní fotka
- Obr.13- vlastní fotka
- Obr.14-https://stretech.fs.cvut.cz/2016/sbornik_2016/a-CD-stretech2016/Hradeck-lehk%C3%A1-%20Koncentra%C4%8Dn%C3%AD%20t%C3%A1bor%20Osuv%C4%9Btim.pdf

- Obr.15-https://cs.wikipedia.org/wiki/Auschwitz_III_%E2%80%93_Monowitz#/media/Soubor:FARBEN_DWORY.png
- Obr.16-<https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/grafika-prezili-deportaci-do-osveti-mi-vypovedi-pametniku/r~f824be4a981a11e4b6d20025900fea04/v~sl:3603d7bfafeda8f2ede989f4d72c8c03/>